

Verbs fantasma

Aquesta setmana llegia al Twitter que un dels lemes de la campanya dels liberals alemanys era desgravar per *garantitzar* el progrés. En català, el verb *garantitzar* és incorrecte, el podríem considerar un calc del castellà (*garantizar*). La forma correcta del verb derivat de *garantia* és *garantir*. Per exemple, “Boi Ruiz afirma que garantirà [i no *garantitzarà*] l'accés als medicaments a tots els pacients afectats pel copagament del govern de l'Estat espanyol”. La confusió ve del fet que la forma *garantitzar* pren el prefix català *-itzar*, d'origen culte, correcte en altres verbs de la primera conjugació, com ara *organitzar*, *caracteritzar*, *hospitalitzar*, *obstaculitzar*, *agonitzar*, *sintetitzar* i *analitzar*. Un cas similar és el que succeeix amb el verb derivat de *valor* que significa ‘determinar el valor (d'una cosa)’, és a dir, *valorar*, i no *valoritzar*, o el derivat *revalorar* (‘tornar a valorar, a

Altres verbs

Altres verbs incorrectes en català que cal tenir en compte són: *ofertar*, per *oferir*; *fugar-se*, en lloc de *fugir*; *telefonejar*, en comptes de *telefonar*; *traïcionar*, per *traïr*, i *reflexar* en lloc de *reflectir*.

reconèixer el valor de quelcom’), i no *revaloritzar*. Així direm que “el quadre està valorat en 400.000 euros” (i no que “el quadre està *valoritzat*...”) i “el terreny s'ha revalorat molt en els últims anys” (i no “el terreny s'ha *revaloritzat*...”). Tampoc són correctes els verbs *atemoritzar* o *aterritzar*, ja que els verbs que deriven de *temor* i de *terror* són *atemorir* i *aterrir*, respectivament. “Els nens han quedat ben atemorits [o aterrits] amb el conte”, i no “*atemoritzats*” o “*aterritzats*”. Un altre prefix verbal que genera problemes és *-isar*. Amb aquest prefix formem *irisar*, *tamisar*, *anisar*, *improvisar* (i no *improvitzar*) i *matisar* (i no *matitzar*).

Tots aquests verbs incorrectes serien com uns verbs fantasma, que tenen en comú que han estat creats per analogia amb altres verbs a partir d'un substantiu. Altres casos sovint utilitzats són *decepcionar*, per *decebre*; *explosionar*, en comptes de *explotar*; *insertar*, en lloc de *inserir*; *col·lisionar*, per *col·lidir*; *formatejar*, en comptes de *formatar*; *convulsionar*, en lloc de *convulsar*, i *extraditar*, per *extradir*. *

Rànquings per trencar el gel a la manera de Kafka

Divendres passat, mentre dèiem en aquesta columna que l'economia digital sembla aliena al debat de la qualitat lectora, Jordi Coca es referia a la depuració qualitativa a què el temps sotmet els llibres i en feia senyera en el pregó de la 62a Fira del Llibre Vell i d'Ocasí de Barcelona. Coca se servia de Kafka per vindicar la literatura de qualitat com a destreal que trenca el mar de gel que tenim dins.

Kafka hi deuria tenir tirada, perquè també deia que si la primera plana d'un llibre no era com un cop de puny a la cara no calia pas llegir-lo. Sembla que ja aleshores sobraven llibres i el fet connecta de nou amb el pregó de Coca en plantar-nos una paradoxa aparent, la creixent analfabetització literària enfront de la dada evident: llegim com mai.

Anem, doncs, a la dada. De Libridata, l'eina d'editors, distribuïdors i llibreters per saber on són els llibres, quants en queden, qui els té i vendre'ls eficientment, en surten informes amb categories temàtiques, territorials, idiomàtiques i uns altres de ben llaminers, els rànquings, la foto cobejada dels volums reals de venda, la foto del que som com a societat lectora. Un retrat de família amb poques panxes ixents i massa parents magres, amb l'arruga que ens desplaia i el nas grec de què vantar-nos.

Fem una ullada als cinquanta llibres més venuts en català la darrera setmana com a botó extrapolable del retrat, això sí, extrets els llibres d'anar a escola, mercat captiu d'un sol cop l'any i de pràctiques de venda discutibles. Primera fita: dels cinc més venuts, tres

són d'una editorial petita, cosa que demostra que la qualitat i la possibilitat d'èxit no són exclusiva de ningú. Així mateix, dos autors catalans se situen en aquestes posicions de privilegi, un fet cada cop més habitual. Més relleus: dels cinquanta títols més venuts, trenta-sis són de ficció. La novel·la, ras i curt, és la reina del negoci. I la darrera, per pensar-hi: el nivell de vendes és baix, som lluny d'allò d'un llibre per ciutadà, tot i que, d'altra banda, l'extraordinària atomització revela una oferta gran i una demanda rica, és a dir, que existeix aquell llibre que desitja cadascú.

Els llibreters se'l saben, te'l diran i te'l faràs teu, sigui de paper o digital, que per això han creat Liberdrac. El rànquing fa servei al mercat, però sobretot demostra la cura del sector per fer de cada lectura una experiència única que, seguint la imatge del cop de puny kafkià, ens sacsegi l'intel·lecte mentre ens treu el gel de dins. *

Liberdrac

Liberdrac patrocina la Columna Digital. L'actualitat creativa, de lectura i de les llibreries vista amb ulleres digitals.

Per començar un llibre o un espectacle primer sempre cal trencar el gel abans de seduir el lector o espectador
ARXIU

Liberdrac, la teva botiga de llibres digitals

www.liberdrac.cat

